

דוידון את תלמידיו, ואנו נהנינו משיחת תלמידי חכמים. וזכרנו כשלינו את דוידון למלוננו, סיפר לנו כמה נתלבט בפירושו של חרוז אחד שזה לשונו: „פרעה הנם מי יוצר ים / פותל במו למפריעו הוא ים“ (גנזי שכטר ג 99), עד שניצנץ במוחו שהנוסח משובש וצריך לקרוא: פותל במי למפרע, רוצה לומר: פרעה שאמר „מי ד“ נענש ב„ים“ שהן אותיות „מי“ למפרע.

ואי אפשר להזכיר מסיבות ערבים בביתו של קאהלי ולא לזכור את אשתו האצילה, את הגב' קאהלי ז"ל, זו דקת־הגו ודקת ההרגשה, שהיתה משתתפת בשיחות, ועומדת על אורחיה היהודים לשרתם, מתוך גילוי טאקט נפלא לגבי שומרי־מצוות שביניהם, שלא להביאם במבוכה בהגשת מאכלים אסורים וכיו"ב. קאהלי, שמלאו לו עתה שבעים וחמש שנה, לא מתח עדיין קו תחת פעולתו. עם גילוי הגניזה בארץ־ישראל, כאילו נתעורר לחיים חדשים, והריהו מכין עכשיו מחזור של הרצאות על המגילות הגנוזות. במכתבו מיום 11 בנובמבר שעבר הוא מודיעני בשם־חה שמצא את כל החומר על המסורה הגדולה, שנשאר בגרמניה הנאצית לאחר בריחתו לאנגליה, והוא מקוה להדפיסו בעתיד הקרוב.

ולא מתוך פילושמיות מופרזת, אלא מתוך מידה של ישרות ומתוך ידיעת הברכה שבבחורים אלה לעבודתו הוא. שכן לא בוש קאהלי ללמוד מפי תלמידיו, ויש מהם ששיתפם בעבודתו, והוא מזכירם בספריו בעין יפה ומתוך הודאה בסיועם שסייעו לו. לפיכך היה נוהג בהם כבוד ומזמינם לביתו או משתפם אליו בטיולי יום ראשון, שהיה נוהג לעשות בחברת כל בני ביתו. פעם ניגש אלינו ואמר: הריני מזמינכם הערב לביתי, יש לי הפתעה בשבילכם. תהוים היינו בנפשנו, מה הפתעה הכין לנו; וכשבאנו בערב לביתו, מצאנו אדם כבן ששים לערך, בעל פנים מאירים ופיקחים, יושב ומתבונן בנכנסים. „פרופיסור ישראל דוידון“, מציגו קאהלי בפנינו. אכן היתה זו באמת הפתעה גדולה ונעימה; שבאותו פרק היה בית מדרשו של קאהלי מעין מכון לחקר הפיוט, שהוציא כמה קובצי פיוטים חשובים. מתוך שנתעסק קאהלי בחקר הניקודים השרנים שבכתבי הגניזה, הוצרך לטפל גם בפיוטים שיש בהם ניקוד עליון, בבלי או ארצישראלי. חומר זה שימש לכמה מתלמידיו נושא לעבודת־דוקטור והיו מרבים לעיין בספריו של דוידון. עכשיו שנודמנו כלנו לפונדק אחד, היתה השמחה כפולה ומשולשת. דוידון התעניין בעבודתנו, קאהלי נתכבד להציג לפני

בשולי השנה השניה

את שנתו הראשונה של „מולד“ סיכמנו מתוך הכרח קיומה של בימה רצינית למחשבת המדינית של תנועת הפועלים ולספרות העברית החיה. את שנתו השניה אנו מוציאים מתוך הכרת התבצרותה. נכרה אפיק לבידור רציני בשאלות המדינה הנבנית והתנועה הבונה, ועצם כרייתו הועילה להמרת הבירור ולהעמקתו. הספרות — במובנה המצומצם, מלבד הפובליציסטיקה והמחקר — היתה מראשית הופעתו של „מולד“ לא אבר מדולדל, אלא חלק עיקרי ואורגני מגוף הירחון, ומבחינת הכמות תפסה מחציתה של כל חוברת ועד ששים אחוז ויותר הגיעה. פנינו להרחבה בתחום הספרות, אך זו מותנית לא רק באפשרויותיו ובהיקפו של הירחון, אלא גם ביכלתו ובשיעור קומתה של היצירה הספרותית עצמה, במידה שהיא ניתנת להתקפל בדפיו של ירחון כלל. נוסף להקצות מקום גם למחקר, לפי שיעור הקליטה והפרופורציה הכללית של „מולד“, אף נוסף לחתור להסבר של האמנות לענפיה, דבר שלא עלה בידנו במידה מספקת עד היום, מטעמים שלא לגמרי הם תלויים בנו.

דבר מקובל הוא בכתבי־עת עבריים לסיים בפניות של בקשה־תחינה אל הקוראים. לא נעשה כן. מרוצים אנו בקוראינו. נאמנים הם, וכנראה לבם טוב על הירחון. אדרבה, היינו שמחים אילו היו מרוצים פחות — והיו פונים בתביעות ומישאלות אל הירחון. טוב יעשו איפוא הקוראים אם ירבו לכתוב לנו ולומר מה שבלבם על הדברים שהם מוצאים ב„מולד“ — ועל הדברים שאינם מוצאים. אם לא נוכל לקיים כל משאלות־לבם — משהו הלא נלמד מדבריהם.

בשולי החוברת. מאמרו של פרופ' ג. וייל נכתב בעקבות ההרצאה שהרצה על האיסלם בעיני טוינבי בחברה המזרחית הישראלית. מאמרו של משה שרת נכתב בעקבות דבריו באזכרה לחיים אַנצ'ו סרני בגבעת ברנר במלאת חמש שנים למותו.

„מתוך הערש עד אין קץ תנוע“, אחת משירותיו היפות ביותר של וולס ויטמן, כלולה ב„עלי עשב“, ספר שירי ויטמן, אשר יופיע בתרגומו של שמעון הלקין בהוצאת „ספרית פועלים“.

מאת המנהלה. מסיבות שאינן תלויות בנו נתעכבה כריכת כרך ג' של „מולד“. הכרך יומצא למזמיניו בימים הקרובים.

עם החוברת הכפולה הזאת מסתיים הכרך הרביעי וכל אלה הרוצים בכריכתו מתבקשים להמציא את החוברות 19–24 בהקדם האפשרי. מחיר הכריכה ההדורה, בד שלם, בסביעה של זהב, 700 פרוטה.